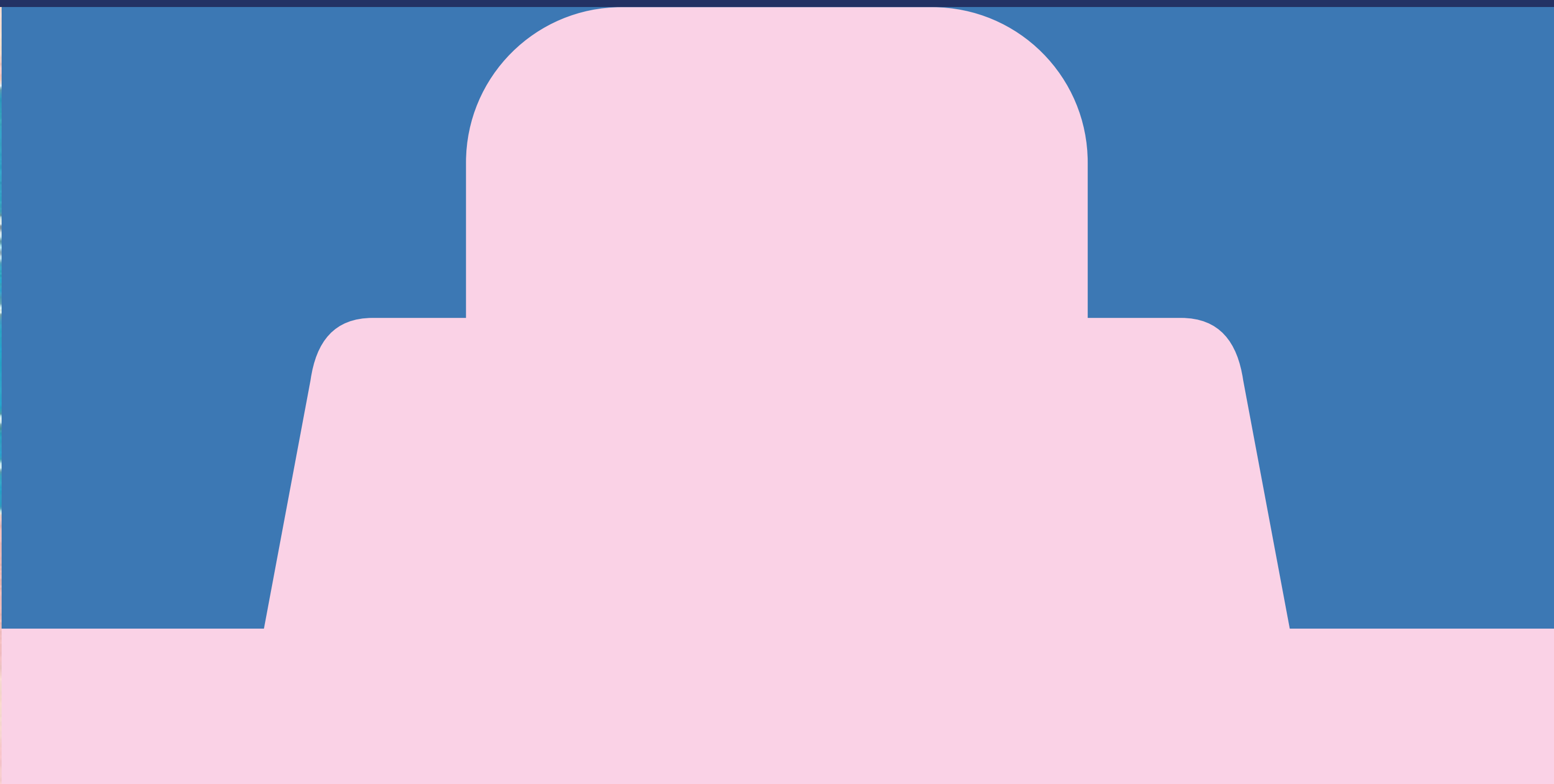
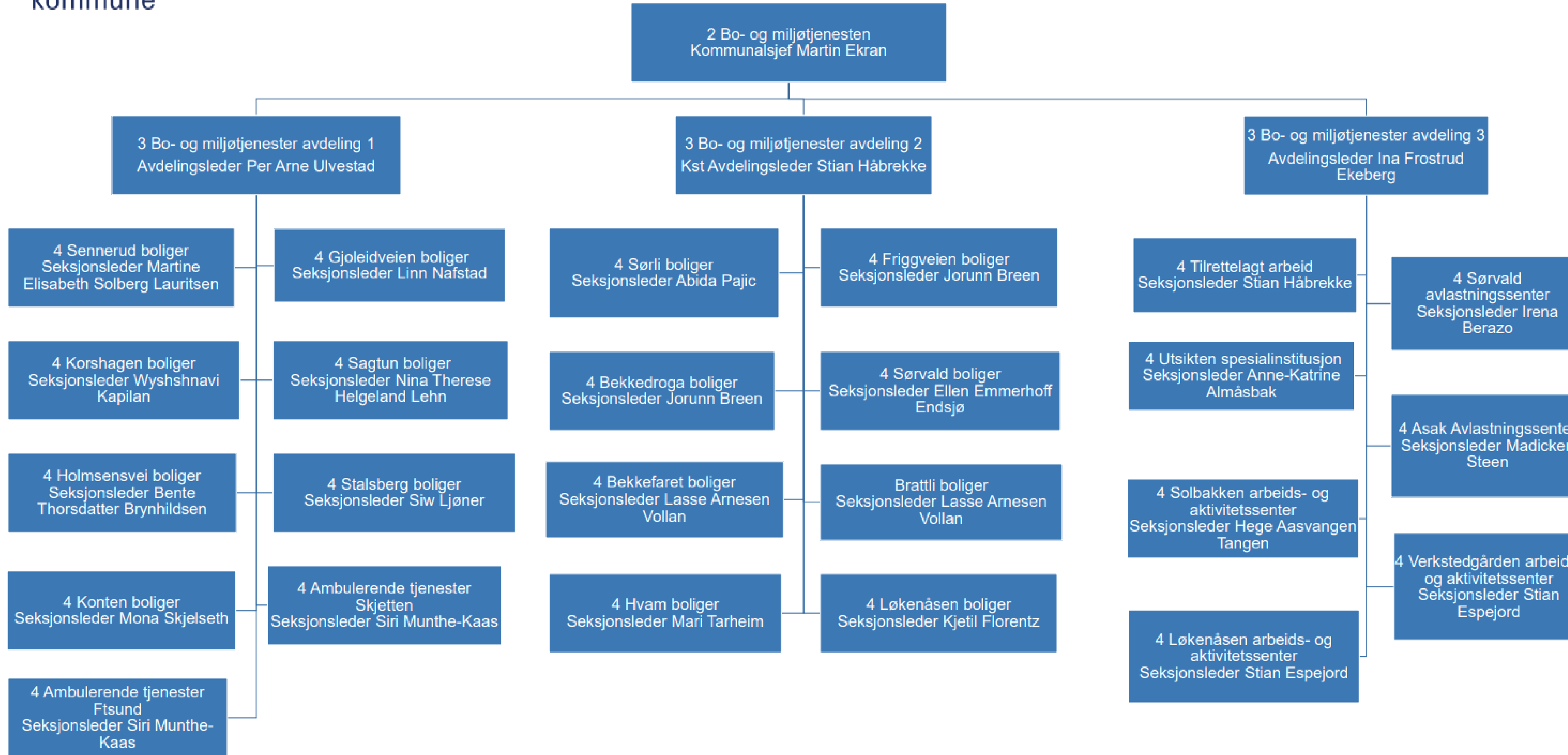

Brukerråd – brukermedvirkning satt i system 😊

Bakgrunn og oppstart

- Ønske om en tydelig brukerstemme.
Vi ønsket at de som fikk tjenester skulle sees og høres.
Hvis det skulle bli mulig måtte dette settes i system.
- Suksesshistorier fra andre kommuner
- Tilskudd fra helsedirektoratet 2017

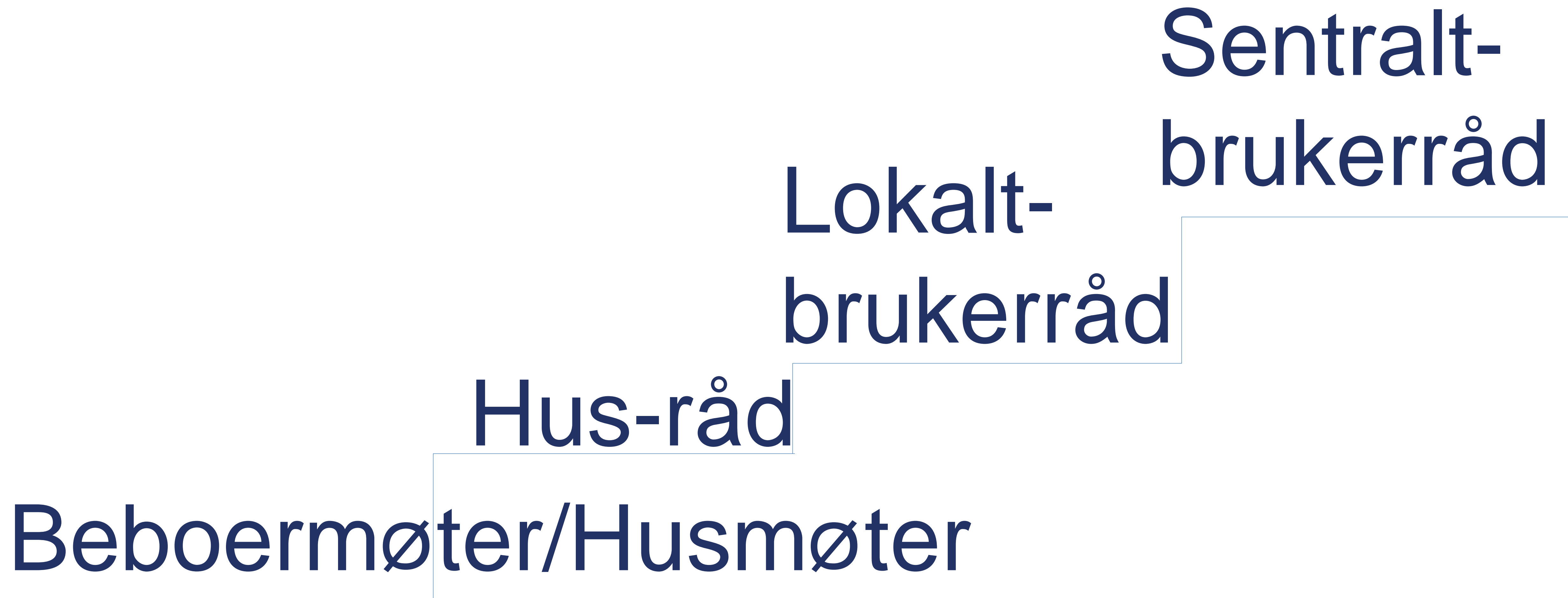
Politisk forankring

Brukermedvirkning og brukerrådsarbeid er forankret politisk og bør ligge til grunn for alt arbeid.

- FNs konvensjon – om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (finnes i to lettleste utgaver)
- Gode helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming (02. juni 2021) Nasjonal veileder. (finnes i lettlest utgave)

Medvirkningstrappa

Brukerrådet i Lillestrøm kommune kommune

Workshop i 2017

- Kick-off for brukerrådet
- Gro og Cecilie fra Rådgivningsgruppen i Bærum hadde foredrag
- Gruppearbeid
- Mange som meldte seg til å være med i brukerrådet!

Hvor mange kommer til første brukerrådsmøte?

På sikt vil ønske vi valgte medlemmer til Brukerrådet
– men for å starte opp ganske rasket – ønsket vi de som ville velkommen,

På første møte var det ca 20 stykker som møtte opp for å være med i et «prøveråd.»

Vi hadde kommunesammenslåing i 2020 – 3 kommuner er blitt en.

Vi ville ha med representanter fra de nye delene av kommunen og hadde planlagt en strategi for det - så kom koronaen, da måtte vi begynne med Teams møter.

Og det hele ble utsatt litt, men nå har vi representanter fra alle delene av den nye storkommunen vår.

BRUKERRÅDSMØTER

Siste mandag i måneden

Møte fra kl.12.00-14.00

Møte i formannskapssalen
på Rådhuset

Strukturerte møter

- Møteleder og møteregler
- Saksliste og referat på storskjerm.
<https://sway.cloud.microsoft/XVENWHjq6hS6uqBt>
- Facebookgruppe hvor saksliste og referat link legges ut.

Faste saker husråd

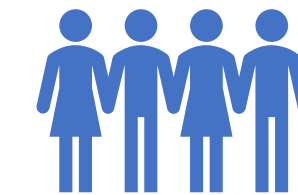
Informasjon til/fra leder

Budsjett/regnskap
Endringer i personalgruppen
Delta på intervjuer

Saker til/fra personalmøte

Innspill til fagdager
Primærkontakter/team
organisering

Saker fra andre råd

Brukerrådet
Rådet for mennesker med nedsatt
funksjonsevne.

Faste saker Brukerråd

Saker fra Husråd og andre
råd

Informasjon til/fra
administrasjon og
politikere

Saker for å: Øke kunnskap

Tema fra lettreste
veilederen med
Valghjul.

Kurs

delta på intervju

Delta i
opplæring/omvisning.

Se på TV-Bra/Empo
TV.

EKSEMPLER PÅ SAKER SOM ER TATT OPP

Møtere regler for brukerrådet

Det er dyrt å reise på ferie når man må betale for ledsageren sin

---

Hvordan ta opp noe når man er misfornøyd med tjenesten man får.

Være med på intervjuer av nytt personale der man bor.

Hvordan vil jeg at personalet skal være mot meg

Å vise fram der man bor selv til nye ansatte og delta på opplæring av nyansatte.

Flere saker

Hva er vedtak og fagsystem – hva står om deg i disse papirene?

Samarbeid med fritidssektoren – hva er gode fritidstilbud

Lillestrøm kommune 2020 (sammenslåing av Skedsmo, Fet og Sørum)

Fokusgrupper og den nye veilederen

Menneskerettighetene for personer med nedsatt funksjonsevne.

Selvbestemelse og medbestemmelse

Hvorfor er fester og julebord for oss i ukedager og hvorfor må mange dra hjem før det er slutt?

Valg og politikerstafett😊

Jobbe i grupper

- Vi er ganske mange i brukerrådet
- Noen ganger jobber vi i grupper
- Da tør alle å være med å si noe
- Vi gjør noen forskjellige øvelser i pausene
- Samarbeid med Mitt valg som har jobbet ut øvelse som fremmer samhold og deltagelse

Komité: Noen personer som planlegger eller undersøker en sak

Møte i workshop-komiteen

Komiteer vi har hatt:
Komité for fritidsaktiviteter
Spillkveldkomité
Julebordkomité
Workshopkomité i 2017 og 2018
Komité for å presentere boligen
sin
Sommerfestkomité

Workshop i 2018

- Brukerrådet arrangerte workshop for alle som får tjenester av miljøarbeidstjenesten i Skedsmo
- Vi inviterte brukerrådene i Bærum, Gjøvik og Eidsberg
- Brukerrådet feiret at vi er 1 år!
- NFU fortalte om ferie
- Marco Elsafadi snakket om å ta egne valg
- Gruppearbeid om å være med å bestemme
- Thomas var konferansier og mange i brukerrådet sto på scenen og snakket

Andre arrangementer

- Infokveld for forelder og ansatte
- Info til ledere og politikere
- Innspill til Helsedirektoratet og den nye veilederen
- Snakket på en rekke konferanser og kurs om brukerrådet generelt og om saker som opptar deltagerne.
- Vært på høyskoler og drevet rekrutteringsarbeid
- Representanter har vært å besøkt Grunden i Sverige og Ulf i Danmark som er brukerstyrte organisasjoner.

Veldig stabile rådsmedlemmer

Rådsmedlemmene
sier at de lærer
mye nytt

De ser nytten av å
ta opp ting på
egne og andres
vegne

Det er viktig å få
ansvar og plikter

De blir trygge og
tørr mer

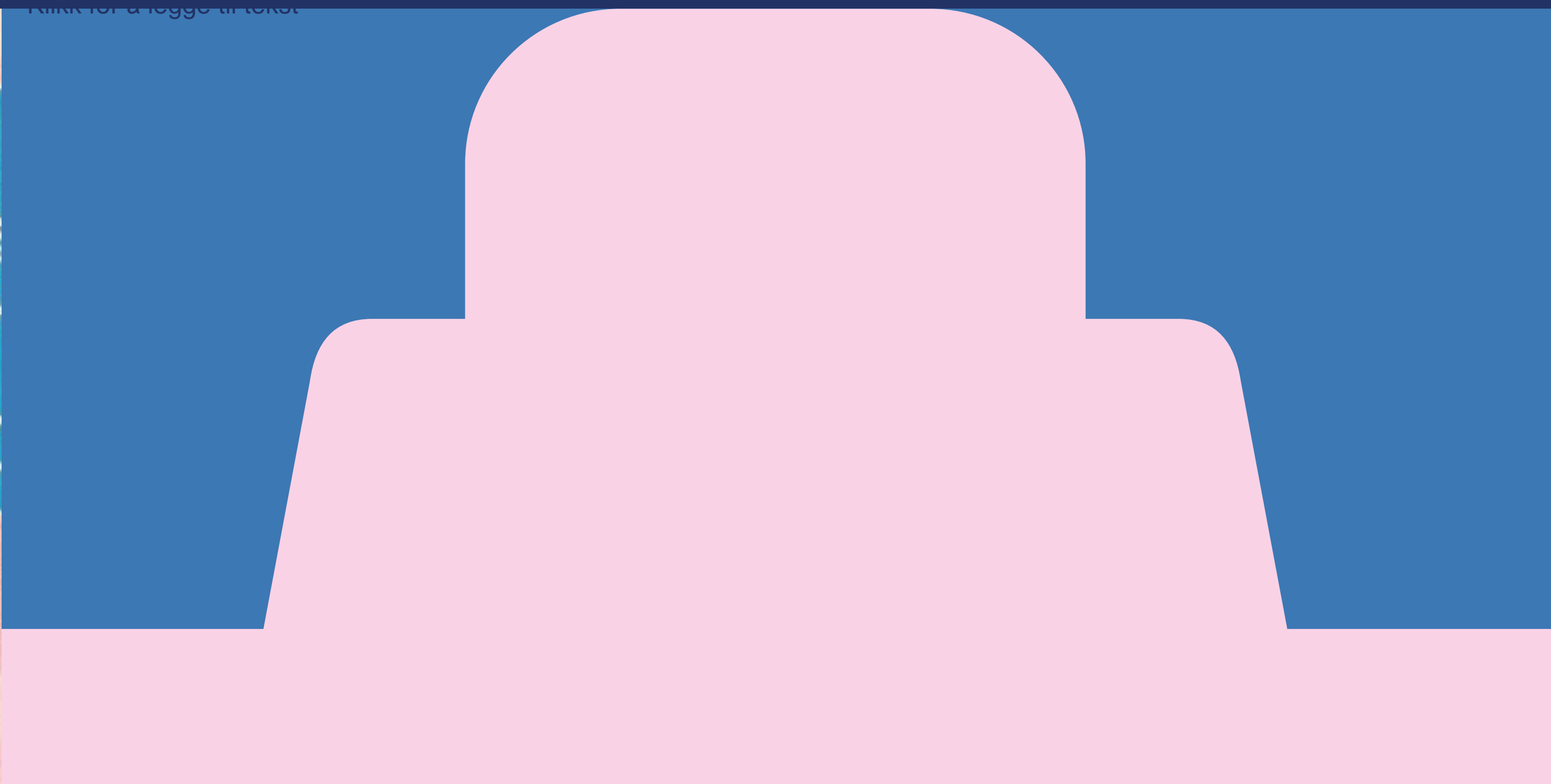
Medlemmene
synes at de blir tatt
på alvor.

Medlemmene
lærer å bli
løsningsorienterte.

SNAKK OM – refleksjon fra Brukerrådet

Klikk for å legge til tekst

Refleksjoner fra Brukerrådet.

FORSLAG FRA BRUKERRÅDET:

- Brukerrådet har møte en gang i måneden.
- På hvert møte ønsker medlemmene å lage et SNAKK OM – tema til ansatte.
- Teamet er noe som er tatt opp på Brukerrådsmøtet. Det er saker som flere av medlemmene vet at mange som får tjenester i Bo- og miljøtjenester synes er rart.
- Vi vil at de ansatte og lederne deres skal bli klar over dette.

SNAKK OM i februar

•Hva er egentlig overlapping?

•Mange som bor i boliger eller har avlastning vet at overlapping er en tid som personalet snakker sammen – uten at de som får tjenester er til stede.

•Hva prater dere om der? Snakker dere om oss?

•Mange ganger hører vi dere ler høyt - er det av oss?

•

•På et Brukerrådsmøte sa et medlem at overlapping er et sted som personalet baktaler brukerne.....

•**Skjønner dere at det kan føles rart? Diskuter**

Hvem skal hjelpe meg med det jeg trenger hjelp til i dag?

- Hvordan ville du ha likt å ikke vite hvem som skulle se deg naken i dusjen?
- Eller hvem som skulle ha støttesamtale med deg på en vanskelig dag?
- Heller ikke vite hvem som skal være med deg på en "bonustur", eller på arbeid.
- Personalet, lærlinger og studenter er alle veldig forskjellige, mange av oss trenger å forberede oss på å være sammen med dere – slik at det blir best mulig for alle. Det er vanskelig å omstille seg når dere banker på døra.

Sykdom og vikarer vet vi er en del av hverdagen. Mange steder er det tavler med bilder av ansatte som skal jobbe, noen får liste over ansatte som man skal være sammen med i uken. Mye bra gjøres på de forskjellige boliger og arbeidssteder for at vi skal få oversikt.

- **DISKUTER:** Kan dere lage bedre oversikter og systemer der du jobber?

Kanskje ha rutiner for å oppdatere ved sykdom/vikar.

Noen av oss er mer opptatt av å vite hvem vi skal være sammen med.

Finn ut hvem vi er, kan dere lage egne systemer for oss?

SNAKK OM april og mai.

PERM PÅ KONTORET

Ung dame i Brukerrådet forteller:

"Jeg vet det er en perm om meg på kontoret. Jeg vet ikke hva som står i den. Alle i personalgruppen leser i den permen når de skal være sammen med meg. Kontoret er bare for personalet, så jeg kan ikke se hva som står i den

*.
På Brukerrådet sa de at jeg kunne be om å få lese min egen perm. Til slutt turte jeg å spørre personalet om det. Til slutt fikk jeg lov til det. Det var noe som ikke stemte synes jeg. Da ble det rettet opp i."*

I noen boliger kan den som har perm, være med å bestemme hva som skal stå i den. Det er viktig å skrive det jeg ønsker at nytt personale og vikarer skal vite om meg og min historie. Jeg vil være med å skrive hva som er lurt å huske på når vi jobber sammen. De som ikke snakker kan kanskje skrive, eller få hjelp av noen de kjenner veldig godt.

Hva tenker dere om dette? Diskuter:)

SNAKK OM i juni, juli og august 😊

- En i brukerrådet ønsket seg en "beslutningsvenn« i personalgruppen - og forklarte det slik:
- "Alle burde ha en person i personalgruppen som kan hjelpe med å ta vanskelige valg. De må kjenne meg godt og kunne gi meg gode forklaringer på hva som kan skje hvis jeg velger på den ene eller andre måten. Det må være noen som jeg er trygg på og som respektere meg. Det må ikke bli stress når vi jobber sammen om dette- jeg trenger god tid".

TIPS:

- Valg og selvbestemmelse er avhengig av at noen har tid til å gi tilrettelagt informasjon.
- Spør og lytt for å sjekke om den du hjelper har forstått det samme som du tror du har sagt.

ER DETTE NOE DU TENKER PÅ NÅR DU ER SAMMEN MED OSS?

Utfordringer

Når man jobber med rådsarbeid for tjenestemottakere med utviklingshemming, så møter man nok på noen utfordringer.

Hovedutfordringene vi møtte på var:

- Brukergruppen har liten erfaring med å snakke på vegne av en gruppe, mange synes det er vanskelig å ta valg, stole på seg selv, si i fra når det er ord man ikke skjønner - og må lære og øve på dette.
- Personal som jobber med brukergruppen har lite erfaring med å legge til rette for at dette skal bli et viktig fokus og utviklingsområde.

Søke gode tilretteleggere

- Vi søker tilretteleggere som skal være med å utforme og etablere husråd og brukerråd i avdeling for miljøarbeidertjenester – i samarbeid med brukerne selv.
- Dette er målrettet arbeid slik at de som bruker våre tjenester skal få opplæring i og hjelp til, å øve innflytelse på eget liv. Tilretteleggerne skal være et hjelpemiddel slik at de som er med i rådene klarer å uttrykke sine meninger. Gi hjelp til å tilpasse informasjon/forklare vanskelig ord og begreper. Tilretteleggerne skal være et verktøy for at brukerne skal få kunnskap, større selvsikkerhet, evne å ta valg. De må finne teknikker og metoder som hjelper de som er med i rådene å strukturere møter, lytte til andre og ikke bare velge egne meninger.

Kompetansekrav

- En god tilrettelegger er opptatt av brukermedvirkning og medbestemmelse.
- Kunne sette sine meninger til side å gå inn i andres opplevelsesverden. Være bevisst maktbalanse mellom tjenesteyter og tjenestemottaker og jobbe med denne balansen.
- Gode relasjonsbyggere
- Evne til refleksjon – individuell og i gruppe
- Klare å skape entusiasme.
- Veilede og informere personalgruppe og leder om prosessen/gi tilbakemeldinger
- Bør ha stor stillingsprosent????

Hvilke egenskaper trenger en tilrettelegger?

- Flink på å skape relasjoner til beboerne.
- Legge til side dine meninger om sakene
-
- Gi beboerne god nok objektiv informasjon, slik at de kan:
- Ta egne valg
- Reflektere

Oppgavene til en tilrettelegger

Oppgavene til tilretteleggere på boligen er:

Forberede sine representanter til rådsmøtene:

- Gå igjennom referat/saksliste med medlemmene ved behov
- Hjelpe til med å forberede fremlegg som er planlagt på møtene.
- Hjelpe beboerne på sin bolig til å gjennomføre rådsmøter.
- Trene medlemmer på å lage sakslister og få skrevet referat.
- Forberede medlemmene individuelt til møtene, med å lese og reflektere rundt sakene.
- Trene medlemmene på å være ordstyrer på møtene
- Hjelpe til med å opprette struktur på møtene.
- Implementere rådsarbeid i resten av personalgruppen.
- Ha eget punkt på alle personalmøter som omhandler rådsarbeid.
- Sørge for at alle tjenestemottakere med målvalgsplan har mål som omhandler medbestemmelse/valgkompetanse/sosialkompetanse.

Bidra på tilretteleggingssamlinger og komitéer i det sentrale brukerrådsarbeidet.

Ta på seg oppgaver fordelt av tilretteleggergruppen i avdelingen

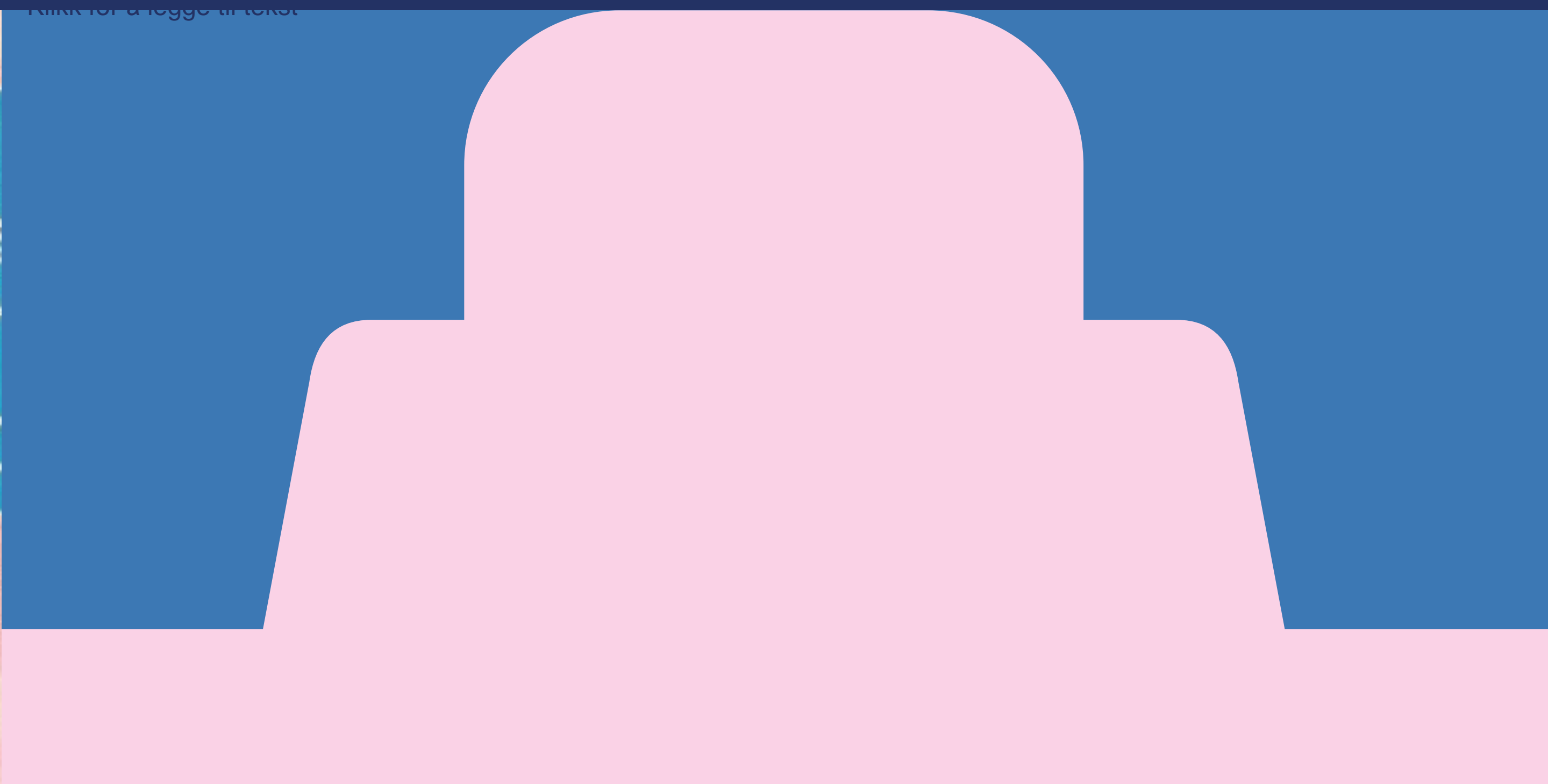
Lillestrøm
kommune

Husrådspakka

altmedoss

Klink for å legge til tekst

Fremdriftsplaner

- Brukerrådet skal implementeres i hele kommunen
- Det skal være husråd på boliger og arbeidsråd på arbeids- og aktivitetssentrene.
- Det sentrale brukerrådet skal bestå av valgte representanter.
- Tilretteleggerne skal veiges av brukerrådsrepresentantene
- Utarbeide informasjonsmateriell og kurs tilrettelagt våre tjenestemottakere
- Bo- og miljøtjenesten skal sørge for at alle tjenestemottakerne er delaktige i utforming av egne vedtak, arbeidspermer og tjenestetilbud.
- Erfaringskonsulenter